

**МЕТАЛАЦ МАРКЕТ Д.О.О.  
ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ**

**Н А П О М Е Н Е**

уз

**Финансијске извештаје  
31. децембар 2009. године**

**БИЛАНС УСПЕХА**  
**У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године**  
**(У хиљадама динара)**

	<u>Напомена</u>	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
<b>ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ</b>			
Приходи од продаје	5	650.520	793.487
Приходи од активирања учинака	6	-	157
Смањење вредности залиха учинака		-	-
Остали пословни приходи	7	3.235	3.976
		<u>653.755</u>	<u>797.620</u>
<b>ПОСЛОВНИ РАСХОДИ</b>			
Набавна вредност продате робе	8	(513.280)	(592.904)
Трошкови материјала	9	(7.534)	(8.138)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали Лични расходи	10	(72.838)	(91.943)
Трошкови амортизације и резервисања		(1.449)	(1.859)
Остали пословни расходи	11	(98.529)	(99.868)
		<u>(693.630)</u>	<u>(794.712)</u>
<b>ПОСЛОВНИ ДОБИТАК/ (ГУБИТАК)</b>		<u>(39.875)</u>	<u>2.908</u>
Финансијски приходи	12	4.040	26.359
Финансијски расходи	13	(10.212)	(15.229)
Остали приходи	14	5.487	3.034
Остали расходи	15	(14.405)	(8.772)
		<u>(15.090)</u>	<u>5.392</u>
<b>ДОБИТАК/ (ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА</b>		(54.965)	8.300
<b>ПОРЕЗ НА ДОБИТАК:</b>		16	
- порески расход периода		-	(906)
- одложени порески приходи/расходи периода		56	(94)
<b>НЕТО ДОБИТАК / (ГУБИТАК)</b>		<u>(54.909)</u>	<u>7.300</u>

Напомене на наредним странама  
чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране руководства предузећа Металац Маркет д.о.о.  
Горњи Милановац и предати Агенцији за привредне регистре дана 25. фебруара 2010. године.

Потписано у име предузећа Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац:

Миломир  
Милутиновић  
Директор

Росанда Петровић  
Руководилац рачуноводства

**БИЛАНС СТАЊА**  
**На дан 31. децембра 2009. године**  
**(У хиљадама динара)**

	<u>Напомена</u>	<u>31. децембар 2009.</u>	<u>31. децембар 2008.</u>
<b>АКТИВА</b>			
<b>Стална имовина</b>			
Нематеријална улагања	17	8	12
Некретнине, постројења и опрема	17	6.181	7.073
Инвестиционе некретнине			-
Дугорочни финансијски пласмани			-
		<u>6.189</u>	<u>7.085</u>
<b>Обртна имовина</b>			
Залихе	18	181.932	209.268
Потраживања	19	1.727	1.615
Потраживања за више плаћен порез на добитак	19	2.897	2.082
Краткорочни финансијски пласмани	20	141.530	264.226
Готовински еквиваленти и готовина	21	22.966	32.846
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	22	781	2.096
		<u>351.833</u>	<u>512.133</u>
<b>Укупна актива</b>		<u><u>358.022</u></u>	<u><u>519.218</u></u>
<b>ПАСИВА</b>			
<b>Капитал</b>			
Акцијски капитал		124.071	124.071
Остали капитал			-
Емисиона премија			-
Резерве			-
Нераспоређени добитак		3.042	10.342
Губитак		(54.909)	-
		<u>72.204</u>	<u>134.413</u>
<b>Дугорочна резервисања и обавезе</b>			
Дугорочна резервисања	23	9.397	10.260
Остале дугорочне обавезе	24	52.912	-
		<u>62.309</u>	<u>10.260</u>
<b>Краткорочне обавезе</b>			
Краткорочне финансијске обавезе	25	17.374	101.056
Обавезе из пословања	26	178.699	257.022
Остале краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења	27	8.144	13.067
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода		19.150	3.202
		<u>223.367</u>	<u>374.347</u>
Одложене пореске обавезе	16	142	198
<b>Укупна пасива</b>		<u><u>358.022</u></u>	<u><u>519.218</u></u>

Напомене на наредним странама  
чине саставни део ових финансијских извештаја.

**ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ**  
**У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године**  
**(У хиљадама динара) ново**

	<u>Основни капитал</u>	<u>Нераспоређени добитак</u>	<u>Губитак до висине капитала</u>	<u>Укупно</u>
Стање 1. јануара 2008. године (претходно исказано)	124.071	27.078		151.149
Корекција грешке из ранијих Година	-	-		-
Стање 1. јануара 2008. године (кориговано)	124.071	27.078		151.149
Учешће у добитку	-	(10.000)		(10.000)
Бонуси руководству и запосленима		(14.036)		(14.036)
Нето добитак текуће године	-	7.300		7.300
Стање, 31. децембра 2008. године	<u>124.071</u>	<u>10.342</u>		<u>134.413</u>
Стање 1. јануара 2009. године	124.071	10.342		134.413
Корекција грешке ранијих година				
Стање 1. јануара 2009. године (кориговано)	124.071	10.342		134.413
Учешће у добитку		(7.300)		(7.300)
Нето губитак текуће године			(54.909)	(54.909)
Стање, 31. децембра 2009. године	<u>124.071</u>	<u>3.042</u>	<u>(54.909)</u>	<u>72.204</u>

Напомене на наредним странама  
 чине саставни део ових финансијских извештаја.

**ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ**

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године

(У хиљадама динара)

	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
<b>Токови готовине из пословних активности</b>		
Продаја и примљени аванси	893.016	942.253
Остали приливи из редовног пословања	651	193
Исплате добављачима и дати аванси	(762.965)	(807.177)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(76.037)	(91.961)
Плаћене камате	(4.414)	(5.299)
Порез на добитак	(819)	(2.565)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	<u>(29.865)</u>	<u>(27.960)</u>
<b>Нето прилив готовине из пословних активности</b>	<u>19.567</u>	<u>7.484</u>
<b>Токови готовине из активности инвестирања</b>		
Продаја акција и удела (нето прилив)	-	-
Продаја некретнина, постројења и опреме	-	-
Остали финансијски пласмани (нето приливи)	15.000	-
Примљене камате	175	26.229
Примљене дивиденде	-	-
Куповина нематеријалних улагања, некретнина и опреме	(403)	(2.595)
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	<u>-</u>	<u>(12.000)</u>
<b>Нето прилив готовине из активности инвестирања</b>	<u>14.772</u>	<u>11.634</u>
<b>Токови готовине из активности финансирања</b>		
Дугорочни и краткорочни кредити (нето прилив/одлив)	(37.495)	20.312
Одливи за дивиденде и учешћа у добитку	<u>(6.724)</u>	<u>(19.322)</u>
<b>Нето прилив/ (одлив) готовине из активности финансирања</b>	<u>(44.219)</u>	<u>990</u>
<b>Нето прилив/(одлив) готовине</b>	(9.880)	20.108
<b>Готовина на почетку обрачунског периода</b>	32.846	12.710
<b>Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине, нето</b>	<u>-</u>	<u>28</u>
<b>Готовина на крају обрачунског периода</b>	<u><u>22.966</u></u>	<u><u>32.846</u></u>

Напомене на наредним странама  
чине саставни део ових финансијских извештаја.

## 1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

“Металац Маркет” д.о.о., Горњи Милановац (у даљем тексту “Предузеће”) је, као привредно друштво које послује у форми једночланог друштва са ограниченом одговорношћу, основано дана 28. октобра 2005. године и као такво регистровано у Регистру привредних субјеката 13. децембра 2005. године. Предузеће је основано одлуком Управног одбора компаније “Металац” а.д., Горњи Милановац, са циљем стицања добити обављањем делатности трговине на мало, пре свега робом из производног асортимана зависних предузећа оснивача, коју је друштво преузело од свог оснивача и почело да обавља 01. јануара 2006. године.

Предузеће се у оквиру регистроване претежне делатности-остала трговина на мало у продавницама мешовите робе, бави пре свега трговином робе из производног асортимана осталих зависних предузећа-свих врста посуђа, судопера, бојлера, али и трговином на мало беле технике, електричних и других апарата за домаћинство, као и других разних роба и артикала намењених пре свега домаћинству.

Седиште Предузећа је у Горњем Милановцу, улица Кнеза Александра број 212. Матични број Предузећа је 20108363. Порески идентификациони број Предузећа (ПИБ) је 104182273.

На дан 31. децембра 2009. године Предузеће је имало 165 запослених радника (2008: 189 радника).

## 2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

### 2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији (Службени гласник РС бр. 46 од 2. јуна 2006. године и бр.111 од 30.12.2009. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (“Оквир”), Међународни рачуноводствени стандарди (“МРС”), односно Међународни стандарди финансијског извештавања (“МСФИ”), као и тумачења која су саставни део стандарда.

Решењем Министра финансија Републике Србије (број 011-00-738-2003-01, од 30. децембра 2003. године) утврђени су и објављени Оквир и МРС који су били у примени на дан 31. децембра 2002. године и на коме се заснивају и претходни и Закон о рачуноводству и ревизији из 2006. године.

## **2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**

### **2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)**

Промене у МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”) и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (“Комитет”), након напред наведеног датума, су званично усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије (“Министарство”), о објављивању Међународних стандарда финансијског извештавања (бр 401-00-11/2008-16) и објављени у Гласнику РС бр. 16 од 12. фебруара 2008. године. Министарство је такође утврдило (Решењем бр 401-00-1456/2008- 16 ) и објавило за примену у Гласнику РС бр. 116 од 17. децембра 2008. године превод измена МРС 39: Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање и МСФИ 7: Финансијски инструменти: Обелодањивање. Тумачења која су у примени за рачуноводствене периоде који почињу 1. јануара 2008. године и касније а која нису била званично преведена и усвојена од стране Министарства обелодањена су у напомени 2.2.

Поред тога, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС бр. 114 од 22. децембра 2006. и 119 од 26. децембра 2008. године ), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извештаја”, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МСФИ и у делу одредби МРС 19, “Примања запослених” обзиром да се учешће запослених у добити, у складу са мишљењем Министарства евидентира као смањење нераспоређеног добитка а не на терет резултата периода.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Предузећа, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

### **2.2. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису усвојени и преведени**

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена и преведена у Републици Србији за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2009. године:

- МСФИ 8 “Пословни сегменти” (на снази за годишње периоде почевши од 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 4 “Уговори о осигурању” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Побољшање обелодањивања о финансијским инструментима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године)
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” и МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” – Трошак улагања у зависно предузеће, заједнички подухват или придружено привредно лице (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),

## 2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

- **2.2. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису усвојени и преведени (наставак)**
  - Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 22. маја 2008. године (МРС 1, МСФИ 5, МРС 8, МРС 10, МРС 16, МРС 19, МРС 20, МРС 23, МРС 27, МРС 28, МРС 29, МРС 31, МРС 34, МРС 36, МРС 38, МРС 39, МРС 40, МРС 41) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
  - Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација” и МРС 1 “Презентација финансијских извештаја” – Инструменти који се могу поново (про)дати емитенту и обавезе проистекле по основу ликвидације (на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
  - МРС 1 (ревидирани) “Презентација финансијских извештаја” – Ревидирана презентација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
  - МРС 23 (ревидирани) “Трошкови позајмљивања” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
  - Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Услови стицања и укидања права (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
  - Измене IFRIC 9 “Поновна процена уграђених деривата” и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године)
  - IFRIC 13 “Програми лојалности купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2008. године),
  - IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2008. године).
  - IFRIC 15 “Уговори о изградњи некретнина” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године)
  - IFRIC 16 “Хеџинг нето инвестиција у иностране операције” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. октобра 2008. године),

### 2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (на снази за годишње периоде почевши од 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 3 (ревидиран) “Пословне комбинације” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- МСФИ 1 (ревидиран) “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),



**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**

**2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу (наставак)**

- Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Трансакције групних готовинских исплата по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене МРС 24 “Обелодањивања о повезаним лицима” – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Измене МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација”– Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године),
- Измене МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење”– Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 2, МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 18, МРС 36, МРС 38, МРС 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција”– Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- МСФИ 17 (ревидиран) “Пренос неновчаних средстава власницима предузећа” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 18 “Пренос средстава са купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 19 “Намиривање обавеза инструментима капитала” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Предузеће је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напмени 3. Наведене рачуноводствене политике су конзистентно примењене за све презентоване извештајне периоде.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

### **3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**

#### **3.1. Приходи и расходи**

Приходи од продаје признају се када су ризик и корист повезани са правом власништва преноси на купца, а то подразумева датум испоруке производа купцу. Приходи од услуга се признају када се услуга изврши.

Приходи се исказују по правичној вредности средстава која су примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте и порез на додатну вредност.

Приходи и расходи од камата се књиже у корист, односно на терет обрачунског периода на који се односе.

Са датумом на који се књиже приходи такође се књиже и одговарајући расходи (принцип узрочности прихода и расхода).

Трошкови одржавања и оправки основних средстава се покривају из прихода обрачунског периода у коме настану.

#### **3.2. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања**

Пословне промене настале у страним средствима плаћања прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страним средствима плаћања на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у страним средствима плаћања и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страним средствима плаћања књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

#### **3.3. Бенефиције за запослене**

##### ***а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених***

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износу обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Предузеће је, такође обавезно да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

##### ***б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда***

Предузеће је, у складу са одредбама Закона о раду, у обавези да запосленом приликом одласка у пензију исплати отпремнину, у висини три просечне зараде у Републици Србији, утвђене према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

### **3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

#### **3.3. Бенефиције за запослене (наставак)**

##### ***б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда (наставак)***

Запосленима за чијим је радом престала потреба, а којима није обезбеђено ни једно од права утврђених законом, послодавац ће исплатити отпремнину у висини збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у првих 10 година проведених у радном односу и четвртине зараде запосленог за сваку наредну навршену годину рада у радном односу преко 10 година проведених у радном односу. Зарадом у смислу претходног става сматра се просечна зарада запосленог исплаћена за последња 3 месеца која предходе у месецу у којем се исплаћује отпремнина.

Такође, на основу Колективног уговора, Предузеће је у обавези да исплати и јубиларне награде запосленима у зависности од дужине непрекидног рада у предузећу и то у висини од једне просечне зараде остварене у Предузећу у месецу који предходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда за 20 година непрекидног рада, а две тако обрачунате зараде за 30 година рада у Предузећу.

#### **3.4. Порези и доприноси**

##### **3.4.1. Порез на добитак**

###### **Текући порез на добитак**

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит предузећа важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 10% се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

###### **Одложени порез на добитак**

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице средстава и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

### 3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

#### 3.4. Порези и доприноси (наставак)

##### 3.4.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају према разним републичким и општинским прописима.

#### 3.5. Некретнине, постројења и опрема

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Некретнине, постројења и опрема након почетног признавања исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитка због обезвређења.

Добици или губици који проистекну из расходавања или отуђења признају се као приход или расход у билансу успеха.

#### 3.6. Амортизација

Амортизација некретнина, инвестиционих некретнина, постројења и опреме обрачунава се пропорционалним методом, током процењеног века корисне употребе. Корисни век употребе и стопе амортизације за главне групе средстава су следеће:

	<u>Корисни век у годинама</u>	<u>Стопа амортизације</u>
Опрема		
- Производна и преносна опрема и постројења	10	10,0%
- Транспортна средства	8	12,5%
- Канцеларијски намештај и пословни инвентар у трговини	7	14,3%
- Погонски и пословни инвентар, алати, уређаји, телекомуникациона опрема	5	20,00%
- канцеларијска и рачунарска опрема	4	25,00%
- остала непоменута средства	6	16,7%

#### 3.7. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања односе се на купљени software и исказују по набавној вредности умањеној за амортизацију. Нематеријална улагања се отписују пропорционалним методом на период од пет година.

### 3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

#### 3.8. Обезвређење имовине

На дан састављања финансијских извештаја врши се процењивање постојања било каквих индиција о умањењу вредности материјалне имовине и нематеријалних улагања. Уколико постоји индиција да, за наведену имовину постоји обезвређење, надокнадиви износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Књиговодствена вредност се смањује на надокнадиву вредност, а разлика се признаје као трошак (губитак по основу обезвређења средстава) на терет биланса успеха у периоду у коме је обезвређење настало. Губитак по основу обезвређења се сторнира уколико су се околности које су утицале на умањење вредности промениле.

На дан 31. децембра 2009. године, на основу процене руководства Предузећа не постоје индиције да је вредност нематеријалних улагања и опреме обезвређена.

#### 3.9. Финансијски инструменти

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Предузећа, од момента када се Предузеће уговорним одредбама везало за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

Финансијска средства престају да се признају када Предузеће изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

#### *Потраживања од купаца, краткорочни пласмани и остала краткорочна потраживања*

Потраживања од купаца, краткорочни пласмани и остала краткорочна потраживања исказују се по номиналној вредности, умањеној за исправке вредности извршене на основу процене њихове наплативости од стране руководства.

#### *Готовина и готовински еквиваленти*

Под готовином и готовинским еквивалентима у финансијским извештајима Предузећа исказују се готовина у благајни и стања на текућим рачунима и остала новчана средства расположива до три месеца.

#### *Финансијске обавезе*

Инструменти финансијских обавеза су класификовани у складу са суштином уговорних одредби. Финансијске обавезе се исказују по номиналној вредности, увећаној за камате на основу закључених уговора.

### 3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

#### 3.9. Финансијски инструменти (наставак)

#### *Обавезе из пословања*

Обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања се процењују по њиховој номиналној вредности.

#### **4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА**

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

##### **4.1. Процена и претпоставке**

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

##### **4.2. Амортизација и стопа амортизације**

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Предузеће процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

##### **4.3. Исправка вредности потраживања и краткорочних пласмана**

Предузеће обрачунава обезвређење сумњивих потраживања од купаца и других дужника на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Предузеће се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате.

##### **4.4. Фер вредност**

Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Предузећа врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Предузећа, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
<b>Повезана правна лица</b>		
Приходи од продаје роба у veleпродаји	2.879	1.983
Приходи од продаје роба у комисиону	-	-
	<u>2.879</u>	<u>1.983</u>
<b>Домаће тржиште</b>		
Приходи од продаје роба у veleпродаји	690	4.122
Приходи од продаје у малопродаји	646.951	786.776
	<u>647.641</u>	<u>790.898</u>
<b>Инострано тржиште</b>		
Повезана правна лица	-	3
Остала правна лица	-	603
	<u>-</u>	<u>606</u>
	<u>650.520</u>	<u>793.487</u>

6. ПРИХОД ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Приход од активирања учинака	-	157
	<u>-</u>	<u>157</u>

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Остали пословни приходи		
- повезана правна лица	1.349	2.155
- остала правна лица	1.886	1.821
	<u>3.235</u>	<u>3.976</u>

8. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Повезана правна лица	320.857	308.882
Остала правна лица	192.423	284.022
	<u>513.280</u>	<u>592.904</u>

9. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Трошкови осталог материјала	4.184	5.243
Трошкови горива и енергије	3.350	2.895
	<u>7.534</u>	<u>8.138</u>

10. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Бруто зараде и накнаде запосленима	55.666	71.249
Доприноси на терет послодавца	10.552	13.294
Накнада трошкова запосленима на службеним путовањима	1.099	2.635
Стипендије	1.576	1.270
Остало	3.945	3.495
	<u>72.838</u>	<u>91.943</u>

11. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Индиректни порези и доприноси	7.628	6.916
Трошкови одржавања	900	1.263
Трошкови реклама	155	430
Трошкови комуналних услуга	3.185	2.850
Транспортне услуге	11.583	12.978
Трошкови професионалних услуга	963	785
Премије осигурања	293	267
Провизије извозника	-	6
Трошкови репрезентације	749	661
Трошкови комисионе продаје	-	-
Чланарине	299	386
Банкарске провизије	2.202	2.464
Закупнине	43.253	43.326
Трошкови услуга холдинга	26.498	26.741
Остали пословни расходи	821	795
	<u>98.529</u>	<u>99.868</u>



**12. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ**

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Приходи од камата	4.014	26.229
Позитивне курсне разлике	26	130
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	-	-
	<u>4.040</u>	<u>26.359</u>

**13. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ**

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Расходи камата	3.014	5.797
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	6.827	8.647
Негативне курсне разлике	40	481
Остали финансијски расходи	331	304
	<u>10.212</u>	<u>15.229</u>

**14. ОСТАЛИ ПРИХОДИ**

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Вишкови по попису	35	241
Приходи, накнадно примљен рабат	4.963	2.330
Остали приходи	489	463
	<u>5.487</u>	<u>3.034</u>

**15. ОСТАЛИ РАСХОДИ**

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
Мањкови	844	544
Донације	2.550	1.698
Расходовања залиха роба	253	482
Обезвређење залиха	1.586	255
Обезвређење краткорочних финансијских пласмана и потраживања	8.500	5.459
Накнадно одобрени рабати	-	26
Остало	672	308
	<u>14.405</u>	<u>8.772</u>

**16. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК**

**а) Компоненте пореза на добитак**

	У хиљадама динара 31. децембра	
	2009.	2008.
а) Компоненте пореза на добитак		
Порески расход периода	-	(906)
Одложени порески приход/ (расход) периода	56	(94)
	<u>56</u>	<u>(1.000)</u>

МЕТАЛАЦ МАРКЕТ Д.О.О., ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

б) Усаглашавање износа пореза на добитак у билансу успеха и производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2009.	2008.
Нето добитак /губитак пре опорезивања	(54.965)	8.300
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	-	830
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	56	654
Порески кредити по основу улагања у некретнине, постројења и опрему	-	(484)
Остало		-
	<u>56</u>	<u>(1.000)</u>

в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане на дан 31. децембра 2009. године у износу од 142 хиљада динара се односе на привремену разлику по којој се опрема и нематеријална улагања признају у пореском билансу и износа по којима су ова средства исказана у финансијским извештајима.

17. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

Набавна вредност	Опрема	Инвестиц	Укупно	Нематеријална улагања	Улагања у туђа осн.средства
		ије у току			
Стање 01.01.2009.	8.220	0	8.220	20	899
Наб.у току год.	-	475	475	-	-
Пренос са инв. у току	475	(475)	0		
<b>Стање 31.12.2009.</b>	<b>8.695</b>	<b>0</b>	<b>8.695</b>	<b>20</b>	<b>899</b>
<b>Исправка вредности</b>					
Стање 01.01.2009.	1.843	-	2.046	8	203
Амортизација	1.238	-	1.238	4	129
				<b>1</b>	
<b>Стање 31.12.2009.</b>	<b>3.081</b>		<b>3.081</b>	<b>2</b>	<b>332</b>
Садашња вредност					
<b>31.12.2009.</b>	<b>5.614</b>	-	<b>5.614</b>	<b>8</b>	<b>567</b>
<b>01.01.2009.</b>	<b>6.377</b>	-	<b>6.377</b>	<b>12</b>	<b>696</b>

**18. ЗАЛИХЕ**

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Материјал	221	450
Алат и инвентар	32	32
Роба	184.489	210.008
Дати аванси	-	1
	<u>184.742</u>	<u>210.491</u>
Исправка вредности	(2.810)	(1.223)
	<u>181.932</u>	<u>209.268</u>

**19. ПОТРАЖИВАЊА**

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
<i>Потраживања од купаца:</i>		
- Купци, повезана правна лица	174	2
- Купци у земљи	590	494
- купци у иностранству	187	170
	<u>951</u>	<u>666</u>
Потраживања од запослених	651	595
Остало	125	354
	<u>1.727</u>	<u>1.615</u>

Потраживања са купцима у иностранству су усаглашена пре састављања финансијских извештаја . Потраживања са свим значајним купцима у земљи су усаглашена. Потраживања са купцима у земљи чији промет чини око 2% укупног промета нису усаглашена. Свим дужницима је достављен списак неплаћених рачуна са стањем на дан 31.10.2009. године.

**20. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ**

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Краткорочни кредити	-	15.000
Краткорочни потрошачки кредити	155.331	254.685
	<u>155.331</u>	<u>269.685</u>
Минус: Исправка вредности		
- краткорочни финансијски пласмани	(13.801)	(5.459)
	<u>141.530</u>	<u>264.226</u>

**21. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА**

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Текући рачун		
- у динарима	4.412	5.702
- у страниј валути	6	6
Чекови	18.539	27.129
Благајна	9	9
	<u>22.966</u>	<u>32.846</u>

**22. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА**

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност	-	-
Активна временска разграничења	781	2.096
	<u>781</u>	<u>2.096</u>

**23. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА**

Дугорочна резервисања исказана на дан 31. децембра 2009. године у износу од 9.397 хиљада динара (31. децембра 2008. године: 10.260 хиљада динара) у потпуности се односе на резервисања по основу отпремнина за одлазак у пензију запослених. Промене на дугорочним резервисањима у току 2009. године су приказане у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Стање 1. јануара	10.260	10.756
Исплате у току године	(941)	(1.111)
Резервисања у току године	78	615
Стање 31. децембра	<u>9.397</u>	<u>10.260</u>

**24. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ**

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Металац а.д. Горњи Милановац	52.912	-
	<u>52.912</u>	<u>-</u>

Остале дугорочне обавезе исказане, са стањем на дан 31. децембар 2009. године, у износу од 52,912 хиљада динара (551,810 ЕУР) представљају обавезе по основу репрограма краткорочно одобреног зајма од матичном предузећу Металац а.д., Горњи Милановац за текуће финансирање набавке трговачке робе. Зајам је одобрен на период до 31. децембра 2013. године уз каматну стопу од 3М EURIBOR + 1.60% годишње.

**25. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ**

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Текуће доспеће дугорочних зајмова	17.374	86.761
Интеса Банка а.д., Београд	-	14.295
	<u>17.374</u>	<u>101.056</u>

**26. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА**

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
<i>Обавезе према добављачима:</i>		
- добављачи, повезана правна лица	133.450	163.582
- добављачи у земљи	45.047	93.002
- добављачи у иностранству	69	187
	<u>178.566</u>	<u>256.771</u>
<i>Примљени аванси:</i>	133	133
Остале обавезе из пословања:	-	118
	<u>178.699</u>	<u>257.022</u>

Пре састављања финансијских извештаја са свим значајним добављачима усаглашена су дуговања. Промет добављача са којима стања нису усаглашена је мањи од 2% укупног промета.

**27. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА**

	У хиљадама динара	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Обавезе за зараде и накнаде зарада	3.229	4.699
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада	2.039	3.056
Обавезе према запосленима по основу учешћа у добити	2.603	3.487
Обавезе за камате	144	1.551
Остале обавезе према запосленима	129	274
	<u>8.144</u>	<u>13.067</u>

28. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Салда потраживања и обавеза произашла из трансакција обављених са повезаним правним лицима приказана су у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<b>Потраживања</b>		
<i>Потраживања од купаца:</i>		
- Металац Маркет Подгорица	3	3
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	174	-
	<u>177</u>	<u>3</u>
<i>Потраживања за дате зајмове</i>		
- Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	-	15.000
	<u>-</u>	<u>15.000</u>
<i>Потраживања по основу цесије</i>		
Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<b>Укупна потраживања</b>	<u>177</u>	<u>15.003</u>
<b>Обавезе:</b>		
<i>Обавезе према добављачима:</i>		
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	74.101	93.645
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	50	339
- Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	4.801	7.193
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	33.076	26.861
- Металац Трејд д.о.о., Горњи Милановац	13.768	17.269
- Метпор д.о.о., Београд	465	-
- Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	831	5.276
- Металац а.д., Горњи Милановац	6.358	12.999
	<u>133.450</u>	<u>163.582</u>
<i>Обавезе за зајмове</i>		
Металац а.д., Горњи Милановац	70.286	86.761
	<u>70.286</u>	<u>86.761</u>
<i>Обавезе за камате</i>		
Металац а.д., Горњи Милановац	144	1.511
	<u>144</u>	<u>1.511</u>
<b>Укупно обавезе</b>	<u>203.880</u>	<u>251.854</u>
<b>Обавезе, нето</b>	<u>203.700</u>	<u>236.851</u>

28. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Преглед прихода и расхода остварених из трансакција са повезаним правним лицима (наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембра 2009.	2008.
<b>Приходи</b>		
<i>Приходи од продаје:</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац	1.073	63
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	70	70
- Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	4	-
- Металац Маркет Подгорица	-	3
- Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	-	13
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	37	37
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	1.695	1.800
	<u>2.879</u>	<u>1.983</u>
<i>Остали пословни приходи</i>		
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	428	560
- Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	164	208
- Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	264	169
- Металац Трејд д.о.о., Горњи Милановац	234	1.109
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	259	109
	<u>1.349</u>	<u>2.155</u>
<i>Финансијски приходи</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<b>Укупно приходи</b>	<u>4.228</u>	<u>4.141</u>
<b>Расходи</b>		
<i>Набавна вредност продате робе:</i>		
- Метпор д.о.о., Београд	515	-
- Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	19.928	26.419
- Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	14.893	17.082
- Металац Трејд д.о.о., Горњи Милановац	26.522	41.972
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	100.527	47.496
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	158.472	175.913
	<u>320.857</u>	<u>308.882</u>
<i>Трошкови набављеног материјала и енергије:</i>		
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	-	59
- Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	-	23
- Металац а.д., Горњи Милановац	240	133
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	494	475
	<u>734</u>	<u>690</u>
<i>Трошкови услуга:</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац	39.497	41.071
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	-	15
- Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	42	-
- Металац Трејд д.о.о., Горњи Милановац	330	-
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	-	4
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	1.326	1.174
	<u>41.195</u>	<u>42.264</u>

**28. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)**

Преглед прихода и расхода остварених из трансакција са повезаним правним лицима (наставак)

<i>Нематеријални трошкови</i>		
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	-	53
- Металац Пролетер д.о.о., Горњи Милановац	-	3
	<u>2.133</u>	<u>2.082</u>
<i>Финансијски расходи</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац	9.484	13.981
	<u>9.484</u>	<u>13.981</u>
<i>Остали расходи</i>		
Металац а.д., Горњи Милановац	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<b>Укупно расходи</b>	<u>374.403</u>	<u>367.899</u>
<b>Расходи, нето</b>	<u>370.175</u>	<u>363.758</u>

**29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА**

**Управљање ризиком капитала**

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Структура капитала Предузећа састоји се од дуговања, укључујући краткорочне кредите, дугорочне зајмове образложене у напомени 24 и 25, осталих обавеза, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе као и акумулирани добитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Предузећа испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Предузећа са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Задуженост а)	70,286	101,056
Готовина и готовински еквиваленти	<u>22,966</u>	<u>32,846</u>
Нето задуженост	<u>47,320</u>	<u>68,210</u>
Капитал б)	<u>72,204</u>	<u>134,413</u>
Рацио укупног дуговања према капиталу	<u>0,66</u>	<u>0,51</u>

а) Дуговање се односи на краткорочне и дугорочне зајмове.

б) Капитал укључује уделе као и акумулирани добитак и губитак.



**29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)**

**Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима**

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напомени 3 ових финансијских извештаја.

**Категорије финансијских инструмената**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<b>Финансијска средства</b>		
Потраживања од купаца	951	666
Краткорочни финансијски пласмани	141,530	264,226
Готовина и готовински еквиваленти	22,966	32,846
	<b>165,447</b>	<b>297,738</b>
<b>Финансијске обавезе</b>		
Обавезе према добављачима	178,566	256,889
Остале обавезе	2,767	5,071
Дугорочни зајмови	70,286	-
Краткорочни кредити	-	101,056
	<b>251,619</b>	<b>363,016</b>

Основни финансијски инструменти Предузећа су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, која настају директно из пословања Предузећа, као и краткорочни кредити и зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Предузећа. У нормалним условима пословања Предузеће је изложено ниже наведеним ризицима.

**Циљеви управљања финансијским ризицима**

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају смањењем изложености Предузећа овим ризицима. Предузеће не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

**Тржишни ризик**

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Предузећа тржишном ризику, нити у начину на који Предузеће управља или мери тај ризик.

**29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)**

**Тржишни ризик (наставак)**

*Девизни ризик*

Предузеће је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца и по основу краткорочних финансијских пласмана, краткорочних кредита и зајмова као и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Предузеће послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на датум извештавања у Предузећу биле су следеће:

	Средства		Обавезе	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
EUR	197	180	70,356	88,459
USD	4	-	-	-
	<b>202</b>	<b>180</b>	<b>70,356</b>	<b>88,459</b>

Предузеће је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR). Следећа табела представља детаљне анализе осетљивости Предузећа на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само не намирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Негативан број из табеле указује на смањење резултата текућег периода у случајевима када Динар девалвира у односу на валуту о којој се ради. У случају када Динар апресира 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
EUR	(7,016)	(8,828)
USD		
Добитак/(губитак)	<b>(7,016)</b>	<b>(8,828)</b>

Осетљивост Предузећа на промене у страним валутама смањила се у текућем периоду, углавном на основу ефеката номиналног смањења обавеза исказаних у еврима које се највећим делом односи на смањење дугорочних зајмова (напомена 24 и 25).

29. **ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА**  
(наставак)

**Тржишни ризик (наставак)**

*Ризик од промене каматних стопа*

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Предузеће нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<b>Финансијска средства</b>		
<i>Некаматносна</i>		
Потраживања од купаца	951	666
Краткорочни финансијски пласмани	-	264,226
Готовина и готовински еквиваленти	22,966	32,846
	<u>23,917</u>	<u>297,738</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Краткорочни финансијски пласмани	141,530	-
	<u>141,530</u>	<u>-</u>
	<b><u>165,447</u></b>	<b><u>297,738</u></b>
<b>Финансијске обавезе</b>		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	178,566	256,889
Остале обавезе и примљени аванси	2,767	5,071
	<u>181,333</u>	<u>261,960</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Краткорочни кредити	-	101,056
Дугорочни зајмови	70,286	-
	<u>70,286</u>	<u>101,056</u>
	<b><u>251,619</u></b>	<b><u>363,016</u></b>

**29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)**

**Тржишни ризик (наставак)**

***Ризик од промене каматних стопа (наставак)***

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама. Да је каматна стопа 1% виша/нижа, а све остале варијабле остану непромењене, Предузеће би претрпело оперативни губитак/остварило добитак за годину која се завршава 31. децембар 2009. године у износу од 703 хиљада динара (31. децембар 200. године: 1,010 хиљада динара). Оваква ситуација се приписује изложености Предузећа која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на дугорочне зајмове.

Изложеност Предузећа каматним стопама смањена је у току текућег периода највећим делом због номиналног смањења обавеза по основу дугорочних зајмова. (напомена 24).

**Кредитни ризик**

***Управљање потраживањима од купаца***

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Предузећа овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца као и по финансијским пласманима на дан биланса.

***Управљање потраживањима од купаца (наставак)***

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2009. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања	121,128	-	121,128
Доспела, исправљена потраживања	13,958	(13,958)	-
Доспела, неисправљена потраживања	21,353		21,353
	<b>156,439</b>	<b>(13,958)</b>	<b>142,481</b>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2008. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања по основу краткорочних финансијских пласмана	230,253	-	230,253
Доспела, исправљена потраживања	5,459	(5,459)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца и по основу краткорочних финансијских пласмана	34,639		34,639
	<b>270,351</b>	<b>(5,459)</b>	<b>264,892</b>

**29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)**

*Недоспела потраживања од купаца*

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2009. године у износу од 121,128 хиљаду динара (31. децембар 2008. године: 230,253 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје робе. Ова потраживања доспевају од три до петнаест месеци након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате потраживања у 2009. години износи 122 дана (2008. године: 147 дана).

*Доспела, исправљена потраживања од купаца*

Предузеће је у претходним периодима обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 13,958 хиљада динара, за која је Предузеће утврдило да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да потраживања у наведеним износима неће бити наплаћена.

***Управљање потраживањима од купаца (наставак)***

*Доспела, неисправљена потраживања од купаца*

Предузеће није обезвредило доспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2009. године у износу од 21,353 хиљада динара (31. децембар 2008. године: 34,639 хиљада динара) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности комитената, те да руководство Предузећа сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

***Управљање обавезама према добављачима***

Обавезе према добављачима на дан 31. децембар 2009. године исказане су у износу од 178,566 хиљаде динара (31. децембра 2008. године: 256,889 хиљаде динара) при чему се највећи део, у износу од 133,450 хиљада динара (2008: 163,582 хиљада динара) односи на обавезе према повезаним лицима. Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Предузеће доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирују у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у току 2009. године износи 129 дана (у току 2008. године 127 дана).

**Ризик ликвидности**

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Предузећа који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Предузећа као и управљањем ликвидношћу. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

***Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика***

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити у могућности да потраживања наплати.

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)

*Доспећа финансијских средстава*

	У хиљадама динара 31. децембар 2009.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	23,917	-	-	-	-	23,917
Фиксна каматна стопа краткорочни финансијски пласмани	39,478	33,510	65,473	3,069	-	141,530
	<b>63,395</b>	<b>33,510</b>	<b>65,473</b>	<b>3,069</b>	<b>-</b>	<b>165,447</b>
	У хиљадама динара 31. децембар 2008.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	58,045	78,332	127,238	1,277	-	264,892
	<b>58,045</b>	<b>78,332</b>	<b>127,238</b>	<b>1,277</b>	<b>-</b>	<b>264,892</b>

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Предузећа. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити обавезно да такве обавезе намири.

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

*Доспећа финансијских обавеза*

	У хиљадама динара 31. децембар 2009.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	78,655	56,548	46,130	-	-	181,333
Варијабилна каматна стопа зајам	-	4,112	13,262	52,912	-	70,286
Варијабилна каматна стопа Камата	-	853	2,662	5,205	-	8,720
	<b>78,655</b>	<b>61,513</b>	<b>62,054</b>	<b>58,117</b>	<b>-</b>	<b>260,339</b>
	У хиљадама динара 31. децембар 2008.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	142,799	65,844	53,317	-	-	261,960
Варијабилна каматна стопа зајам	-	21,908	78,138	4,497	-	104,543
	<b>142,799</b>	<b>87,752</b>	<b>131,455</b>	<b>4,497</b>	<b>-</b>	<b>366,503</b>

**29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)**

**Фер вредност финансијских инструмената**

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембар 2009. године и 31. децембра 2008. године.

	У хиљадама динара			
	31. децембар 2009.		31. децембар 2008.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
<b>Финансијска средства</b>				
Потраживања од купаца	951	951	666	666
Краткорочи финансијски пласмани	14,530	14,530	264,226	264,226
Готовина и готовински еквиваленти	22,966	22,966	32,846	32,846
	<b>165,447</b>	<b>165,447</b>	<b>297,738</b>	<b>297,738</b>
<b>Финансијске обавезе</b>				
Дугорочни кредити	70,286	70,286	-	-
Краткорочни кредити	-	-	101,056	101,056
Обавезе према добављачима	178,566	178,566	256,889	256,889
Остале обавезе и примљени аванси	2,767	2,767	5,071	5,071
	<b>251,619</b>	<b>251,619</b>	<b>363,016</b>	<b>363,016</b>

*Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената*

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

**30. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ**

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Предузећа могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Предузећу може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

**31. ПОСТОЈЕЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПРЕДУЗЕЋЕ**

Пословање Друштва је под утицајем финансијске кризе и погоршаних привредних услова. У 2010. години се очекује додатно погоршање услова у привреди. Због садашње кризе на глобалном тржишту и њеног утицаја на српско тржиште, за очекивати је да ће Предузеће пословати у отежаним и неизвесним привредним околностима. Утицај кризе на пословање Предузећа тренутно није могуће у потпуности предвидети, те је стога присутан елемент опште неизвесности.

Финансијска криза, која се наставља, до сада је ограничено утицала на финансијски положај и успешност пословања Предузећа. Током пословне 2009. године Предузеће није имало проблема у одржавању ликвидности.

Међутим, погоршање пословне ситуације у земљи ће вероватно утицати на положај одређених грана делатности као и на способност неких клијената да сервисирају своје обавезе, што може утицати на исправке вредности и резервисања по основу потенцијалних губитака Предузећа у 2010. години, као и на друга подручја у којима се од руководства

редузећа очекује да даје процене, те се стварни износи по том основу могу разликовати од процењених.

**32. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ**

Средњи курсеве за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>31. децембар 2009.</u>	<u>31. децембар 2008.</u>
USD	66,7285	62,9000
EUR	95,8888	86,6010
GBP	107,2582	90,8635

У Горњем Милановцу  
25.02.2010. године

Лице одговорно за  
састављање биланса  
Росанда Петровић

Законски заступник  
Миломир Милутиновић